

COUR DE JUSTICE

BENELUX

GERECHTSHOF

→

A 2000/4/7

Arrest van 25 juni 2002
in de zaak A 2000/4

Inzake :

VLAAMS GEWEST

tegen

PHILTJENS H. en VAN DER HATERD M.

Procestaal : Nederlands

Arrêt du 25 juin 2002
dans l'affaire A 2000/4

En cause :

REGION FLAMANDE

contre

PHILTJENS H. et VAN DER HATERD M.

Langue de la procédure : le néerlandais

GRIFFIE
REGENTSCHAPSSTRAAT 39
1000 BRUSSEL
TEL. (0) 2.519.38.61
FAX (0) 2.513.42.06
curia@benelux.be

GREFFE
39, RUE DE LA RÉGENCE
1000 BRUXELLES
TÉL. (0) 2.519.38.61
FAX (0) 2.513.42.06
curia@benelux.be

II. HET BENELUX-GERECHTSHOF

In de zaak A 2000/4

1. Gelet op het op 16 juni 2000 door het Hof van Cassatie van België uitgesproken arrest in de zaak van het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president (verder te noemen: het Vlaamse Gewest) tegen PHILTJENS Hubertus en zijn echtgenote VAN DER HATERD Marina uit Tessenderlo (verder te noemen: Philtjens-Van der Haterd), waarbij overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van het Benelux-Gerechtshof (verder te noemen: het Verdrag) aan dit Hof vragen van uitleg van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom (verder te noemen: de Eenvormige Wet) worden gesteld;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN:

2. Overwegende dat het arrest de feiten als volgt omschrijft:

[a] de Correctionele Rechtbank te Hasselt heeft op 10 november 1992 Philtjens-Van der Haterd veroordeeld tot het herstel in de vorige staat van een perceel grond "binnen het jaar van het in kracht van gewijsde gaan van huidig vonnis" en tot een "dwangsom van 5.000 BEF per dag vertraging bij niet-uitvoering van het vonnis binnen de gestelde termijn van één jaar";

[b] het Hof van Beroep te Antwerpen heeft bij arrest van 1 april 1993 dit vonnis bevestigd;

[c] het arrest van 1 april 1993 is in kracht van gewijsde gegaan op 19 april 1993 en is betekend op 19 februari 1997;

[d] op 26 (volgens voorziening: 24) juni 1997 is op verzoek van het Vlaamse Gewest uitvoerend beslag gelegd ten laste van Philtjens-Van der Haterd strekkende tot de betaling van 110.000 BEF voor dwangsommen verbeurd van 20 februari 1997 tot 13 maart 1997, zijnde 22 dagen;

[e] Philtjens-Van der Haterd zijn tegen dit beslag in verzet gekomen voor de beslagrechter te Hasselt;

[f] de beslagrechter heeft bij beschikking van 2 juni 1998 dit verzet ongegrond verklaard om reden dat "de termijn van één jaar om de toestand te herstellen (niet) aanvangt bij de betekening, doch wel bij het in kracht van gewijsde treden van de uitspraak";

[g] tegen deze beschikking hebben Philtjens-Van der Haterd hoger beroep ingesteld;

[h] dat beroep is gegrond verklaard ;

3. Overwegende dat het Hof van Cassatie, bij arrest van 16 juni 2000,

- na overwogen te hebben dat:
 - volgens artikel 1385*bis*, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek de dwangsom niet kan worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld;
 - krachtens het vierde lid van dit artikel, de rechter kan bepalen dat de veroordeelde de dwangsom pas na verloop van een zekere termijn zal kunnen verbeuren;
 - het bestreden arrest aanneemt dat de dwangsomrechter gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid van artikel 1385*bis*, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, en beslist dat de aan de veroordeelde verleende termijn eerst ingaat vanaf de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is vastgesteld;
 - de beoordeling van de wettigheid van die beslissing noopt tot de uitlegging van het genoemde artikel 1385*bis*;
 - vornoemd artikel overeenstemt met artikel 1 van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom;
- iedere nadere uitspraak heeft aangehouden tot het Benelux-Gerechtshof zich heeft uitgesproken over de volgende vragen:
 1. Is de termijn door de dwangsomrechter aan een veroordeelde verleend om de hoofdveroordeling uit te voeren, een termijn in de zin van artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet?
 2. Moet artikel 1 van de Eenvormige Wet betreffende de dwangsom aldus worden uitgelegd dat wanneer de dwangsomrechter heeft bepaald dat de veroordeelde pas na een zekere termijn de dwangsom zal kunnen verbeuren en de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is vastgesteld, gebeurt na het verstrijken van de termijn, die termijn slechts kan ingaan vanaf de betekening van de uitspraak? ;

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING:

4. Overwegende dat het Hof, overeenkomstig artikel 6, lid 5, van het Verdrag een voor conform getekend afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie heeft gezonden aan de partijen en aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg;

5. Overwegende dat de partijen de gelegenheid hebben gekregen schriftelijke opmerkingen te maken over de aan het Hof gestelde vragen; dat voor het Vlaamse Gewest mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie, een memorie heeft ingediend;

6. Overwegende dat de eerste Advocaat-Generaal Jean du Jardin op 18 september 2001 schriftelijk conclusie heeft genomen;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT:

Wat de eerste vraag betreft:

7. Overwegende dat volgens artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet de rechter kan bepalen dat de veroordeelde pas na verloop van een zekere termijn de dwangsom zal kunnen verbeuren;

8. dat volgens de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting die mogelijkheid berust op de gedachte dat het wenselijk is dat de rechter de schuldenaar uit billijkheidsoverwegingen nog een “*délai de grâce*” kan geven, die hem moet toelaten de veroordeling vrijwillig uit te voeren en hem daartoe de noodzakelijke tijd geven;

9. Overwegende dat de termijn die de rechter toekent voor de uitvoering van de hoofdveroordeling, en de termijn gedurende dewelke volgens de bepaling van de rechter de dwangsom niet is verbeurd, van verschillende juridische aard en strekking zijn;

10. dat immers de eerstvermelde termijn bedoeld is om aan de schuldenaar de gelegenheid te geven de tegen hem uitgesproken veroordeling na te komen;

11. dat de schuldenaar binnen deze termijn mitsdien geen dwangsom kan verbeuren, daar de dwangsom slechts kan worden opgelegd voor het geval de hoofdveroordeling niet of niet tijdig wordt nagekomen;

12. dat de termijn als bedoeld in artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet ertoe strekt de schuldenaar nog enige tijd te geven de veroordeling na te komen zonder dat de niet-nakoming de verbeurte van een dwangsom tot gevolg heeft;

13. Overwegende dat de vraag aldus moet worden beantwoord dat de termijn die de dwangsomrechter aan de veroordeelde heeft verleend om de hoofdveroordeling uit te voeren, geen termijn is in de zin van artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet;

Wat de tweede vraag betreft :

14. Overwegende dat volgens artikel 1, lid 3, van de Eenvormige Wet de dwangsom niet kan worden verbeurd vóór de betekening van de uitspraak waarbij zij is vastgesteld;

15. Overwegende dat de vraag van de verwijzende rechter aldus moet worden opgevat dat deze wenst te vernemen of ook de termijn in de zin van artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet pas ingaat op het moment waarop de uitspraak waarbij zij is vastgesteld, aan de veroordeelde is betekend;

16. Overwegende dat de betekening tot doel heeft ter kennis van de schuldenaar te brengen dat de schuldeiser nakoming van de rechterlijke uitspraak verlangt;

17. dat de schuldenaar mitsdien ook ervan op de hoogte gesteld moet worden dat de dwangsomrechter hem nog een bepaalde termijn heeft vergund aan de veroordeling te voldoen voordat een dwangsom wordt verbeurd;

18. Overwegende dat uit het voorgaande volgt dat de termijn als bedoeld in artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet pas ingaat op het moment van de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is bepaald, zodat de onderhavige vraag, zoals zij onder 15 is omschreven, bevestigend moet worden beantwoord;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN:

19. Overwegende dat het Hof, volgens artikel 13 van het Verdrag, de kosten moet vaststellen welke op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen voor zover zulks in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is;

20. dat, krachtens de Belgische wetgeving, de honoraria van de raadslieden niet zijn begrepen in de kosten die aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht;

21. dat op de behandeling voor het Hof geen andere kosten zijn gevallen;
22. Gelet op de conclusie van de Eerste Advocaat-Generaal Jean du Jardin;
23. Uitspraak doende op de door het Hof van Cassatie van België bij arrest van 16 juni 2000 gestelde vragen;

VERKLAART VOOR RECHT:

Ten aanzien van de eerste vraag:

24. De termijn die de dwangsomrechter aan de veroordeelde heeft verleend om de hoofdveroordeling uit te voeren, is geen termijn in de zin van artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet ;

Ten aanzien van de tweede vraag:

25. De termijn als bedoeld in artikel 1, lid 4, van de Eenvormige Wet gaat pas in op het moment van de betekening van de uitspraak waarbij de dwangsom is bepaald.

Aldus gewezen door de heren R. Gretsch, eerste vice-president, P. Marchal, tweede vice-president, J. Jentgen en P. Neleman, rechters, de heer E. Forrier, mevrouw M.-P. Engel, de heren A. Hammerstein, F. Fischer en mevrouw A.M.J. van Buchem-Spapens, plaatsvervangende rechters,

en uitgesproken ter openbare terechtzitting te Brussel op 25 juni 2002 door de heer P. Marchal, voornoemd, in aanwezigheid van de heren J. du Jardin, eerste advocaat-generaal, en C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

(w.g.) C. DEJONGE

(w.g.) P. MARCHAL